

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Marcel Haak	Datum	16 juli 2023
E-mail	m.haak@utrecht.nl	Kenmerk	30644092
Type brief	voortgangsbrief	Onderwerp	Uitvoeringsprogramma kwaliteitsslag Park Transwijk
Bijlage(n)	2	Beleidsveld	Openbare Ruimte, Groen

Geachte leden van de raad,

Park Transwijk, het grootste stadspark in Utrecht Zuidwest, staat aan de vooravond van een ambitieuze vernieuwing. Wij hebben het Uitvoeringsprogramma Kwaliteitsslag Park Transwijk op 8 juli vastgesteld, dat het park de komende jaren transformeert tot een toekomstbestendige en aantrekkelijke plek voor Utrechters. Park Transwijk wordt de komende jaren beter ingericht, met meer ruimte voor spelen, sporten en recreatie. Er komt nieuw parkmeubilair en meer herkenbare en toegankelijke wandel- en fietspaden. Daarnaast wordt het park verrijkt met een grotere diversiteit aan kleurrijk groen en bomen. Ongeveer twee voetbalvelden aan verharding maken plaats voor groen, waarbij we rekening houden met biodiversiteit en inheemse boomsoorten.

Het Uitvoeringsprogramma Kwaliteitsslag Park Transwijk heeft als basis de vastgestelde omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk en is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met bewoners, betrokken organisaties in en rond het park (via Samen Stad Maken). In 2024 heeft het projectteam op diverse manieren, via DenkMee, interviews, parkwandelingen, een inloopavond, kinderateliers en wijkberichten, de mening en ideeën opgehaald van omwonenden, bezoekers en gebruikers van het park. Dankzij deze gezamenlijke inspanning groeit Park Transwijk uit tot een levendig en uitnodigend stadspark waar iedereen zich welkom voelt om te ontspannen, te bewegen en elkaar te ontmoeten. Met de toevoeging van meer groen en verbeteringen aan het watersysteem wordt bovendien ingezet op een klimaat adaptieve inrichting, zodat het park ook in de toekomst een fijne en duurzame plek blijft.

Voorstellen maatregelen: in lijn met functioneel en historisch ontwerp park

Park Transwijk werd in 1960 ontworpen in de karakteristieke stijl van die tijd: functioneel, overzichtelijk en afgestemd op specifieke gebruiksfuncties zoals schooltuinen, een kinderboerderij, sportvoorzieningen, wandelpaden en ligweides. Het park is 1 van de 3 grote wederopbouwparken van Nederland, uniek in zijn soort. Om recht te doen aan de historische waarde en de herkenbare structuur van het park, vormt dit oorspronkelijke ontwerp het vertrekpunt voor de nieuwe plannen. Uit gesprekken met buurtbewoners blijkt bovendien dat deze functionele opzet nog altijd goed aansluit bij het huidige én toekomstige, intensievere

recreatieve gebruik van het park. Binnen het oorspronkelijke ontwerp stellen we een aantal maatregelen voor die gaan over meer en diverser groen. Daarnaast willen we de padenstructuur voor wandelaars en fietsers herkenbaarder maken. En we zetten in op meer sport- en speelvoorzieningen en meer zitbanken en picknickplekken.

De grootste aanpassing is de toevoeging van een urban sport zone. Uit onder andere Samen Stad Maken en gesprekken met SportUtrecht kwam deze behoefte duidelijk naar voren. Deze urban sport zone omvat het noordelijke deel van het park. Het voormalige rosarium zal plaatsmaken voor diverse sporten (3x3 basketbal, calisthenics, pumptrack en een urban skatepark) en meer groen en bomen. Deze zone wordt een van de grotere urban sport zones van de stad en daarmee een belangrijke stedelijke voorziening in Utrecht Zuidwest.

Aanpak Park Transwijk in 2 stappen: eerst opknappen, daarna investeren

De eerste verbeteringen in Park Transwijk zijn al zichtbaar. Tijdens het opstellen van het Uitvoeringsprogramma, zijn we gestart met het verbeteren van Park Transwijk, een belangrijke wens vanuit Samen Stad Maken. Hierbij is onder andere gesnoeid en is het parkmeubilair, zoals banken en afvalbakken, grondig schoongemaakt. Ook kregen de bruggen in het park een frisse verflaag. In het najaar en begin volgend jaar volgt een volgende opknabbeurt, waarmee we de kwaliteit van het park verder versterken en voorbereiden op de grotere transformatie van het Uitvoeringsprogramma.

Aanleiding: groei Utrecht Zuidwest

Utrecht groeit de komende jaren flink: de verwachting is van ca. 375.000 inwoners op dit moment naar ca. 460.000 inwoners in 2040. Dat gaan we ook merken in en om de wijken Kanaleneiland, Transwijk en de Merwedekanaalzone. Concreet zijn in Utrecht Zuidwest rond de 20.000 - 25.000 extra woningen gepland, in aanbouw of al gerealiseerd. Dit jaar is onder andere Merwede gestart met bouwen. Veelal zijn dit appartementen zonder tuin. Park Transwijk zal naar verwachting door veel (nieuwe) Utrechters in Zuidwest ervaren worden als hun achtertuin.

Met de kwaliteitsslag willen we Park Transwijk beter laten voldoen aan een grotere gebruiksdruk en ruimtevrage vanuit de (directe) omgeving van het park: het park moet in de toekomst door meer mensen (recreatief) gebruikt kunnen worden en mooier en aangenamer worden om in te verblijven, te spelen en te sporten. Daarnaast zetten we in op versterking van het groen en verbeteringen van de watersysteem en waterkwaliteit, zodat het park in de toekomst meer klimaat adaptief wordt.

Locatieprofiel Evenementen: zoeken naar een evenwicht met andere belangen

Grote evenementen in het park zijn bijvoorbeeld het Bevrijdingsfestival en Central Park. Deze evenementen voegen levendigheid toe aan de stad, maar niet iedereen vindt het verenigbaar dat er grote evenementen plaatsvinden in een park. Tijdens Samen Stad Maken kwam dit regelmatig als zorg van bewoners naar voren.

In het Uitvoeringsprogramma kwaliteitsslag Park Transwijk staan maatregelen die de schade in het park beperken. Zoals bredere paden rond het evenementenveld die ook geschikt zijn voor zwaar verkeer. Deze paden zijn op andere momenten zonder evenementen goed te gebruiken voor hardlopers en skeelers. Daarnaast zijn de nieuwe maatregelen zoals een urban sport zone en een openbare speelplek afgestemd op het ruimte gebruik van de grote evenementen die plaatsvinden in het park. Hiermee voorkomen we dat er veel extra maatregelen moeten worden getroffen om de sport en speelplek te beschermen tijdens een evenement.

Burgemeester en wethouders

Datum 16 juli 2025
Ons kenmerk 30644092

Financiële uitvoerbaarheid

De verwachte investeringskosten (inclusief planvoorbereiding) van ca. 6 miljoen euro (worden gedekt uit de Rijkssubsidie voor Groot Merwede (ca. 4 miljoen euro), het programma Ontwikkelen en Wonen voor Iedereen (financieel kader Merwedekanaalzone, ca. 2 miljoen euro) en het programma Spelen, Sporten en Bewegen in de openbare ruimte (opgave Gezond Leefklimaat) voor de aanpak van de 'urban sport zone' (240.000 euro).

Het beschikbaar komen van de middelen uit het financieel kader Merwede zijn gekoppeld aan de besluitvorming over het omgevingsplan Merwede fase 2. Indien de vaststelling van het omgevingsplan vertraagt, komen de middelen later beschikbaar en zal de uitvoering van een deel van de maatregelen ter verbetering van het park later worden uitgevoerd. In het geval dat dit zich voordoet zullen wij u hierover informeren met een bijgestelde programmering en planning.

Vervolg

Na vaststelling door het college van burgemeester en wethouders van het Uitvoeringsprogramma kwaliteitsslag Park Transwijk gaan we aan de slag met de verdere uitwerking van de voorgestelde maatregelen in het park. Voor een deel gaat dit over het technisch uitwerken (ondergrond, materiaal, afmetingen, etc.) van investeringen zoals verbeteringen aan de paden, het meubilair en de groenstructuur. Voor een ander deel gaat het over het verder uitwerken van voorgestelde maatregelen in de vorm van co-creatie met omwonenden en stakeholders (zoals het samen ontwerpen van een urban sport zone en een speelplaats voor kinderen). Hiervoor is een samenwerkingsplan opgesteld, conform de aanpak Samen Stad Maken.

Daarnaast willen we blijven inzetten op snelle verbeteringen die met de opknopbeurt zijn gestart. Dit gaat onder andere over het verder snoeien van dominante plantensoorten (die andere planten wegdrücken), het weghalen van delen van het hekwerk aan de Europalaan zodat deze kant van het park een opener en vriendelijkere uitstraling krijgt.

Gefaseerde uitvoering in 2026-2029

In de periode 2026 tot 2029 willen we de verschillende maatregelen gefaseerd uitvoeren. We kiezen voor deze fasering om verschillende redenen:

- we willen dat het park toegankelijk blijft tijdens de werkzaamheden
- we houden rekening met het broedseizoen
- we houden rekening met een aantal grote jaarlijkse evenementen in het park
- sommige investeringen kosten meer tijd in de voorbereiding of afstemming met andere ontwikkelingen (zoals de herinrichting Koeriersterlaan).

We staan achter deze aanpak en hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,